

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ

ӨЗБЕКӘЛІ ЖӘНІБЕКОВ АТЫНДАҒЫ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Zhanibekov
UNIVERSITY 1937

БЕКІТЕМІН

Ө.Жәнібеков атындағы Оңтүстік
Қазақстан педагогикалық
университетінің Басқарма төрағасы –
Ректордың у.м.а.

_____ Г.Д. Сугирбаева
«15» _____ 2024ж.

«Биология пәні мұғалімінің білім беру процесін сапалы
ұйымдастыруда кәсіби құзыреттілігін дамыту»
біліктілік арттыру курсының
БАҒДАРЛАМАСЫ

Оқу мерзімі: 2 апта
Жалпы сағат саны: 80

Шымкент 2024 ж.

Бағдарлама «Жаратылыстану» факультетінің кеңесінде қаралып,
Ғылыми кеңеске талқылауға ұсынылды.

Хаттама № 1 « 28 » 08 2024 ж.

Білім беру бағдарламасы университеттің Ғылыми кеңесінде қаралып,
Басқармаға бекітуге ұсынылды.

Хаттама № 3 « 10 » 10 2024 ж.

Білім беру бағдарламасы Басқармада бекітіліп қолданысқа енгізілді.

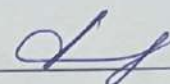
Хаттама № 15 « 15 » 10 2024 ж.

Келісілген:

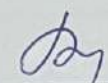
Басқарма мүшесі - Академиялық мәселелер
жөніндегі проректордың у.м.а. ,
Академиялық департамент директоры

 Бердалиев Д.Т.

Жаратылыстану факультетінің деканы

 Айтбаева А.Е.

Үздіксіз білім беру орталығы
басшысының міндетін атқарушы

 Бегалиева Р.Н.

Жалпы орта білім беретін мекемелердің биология пәні мұғалімдеріне арналған «Биология пәні мұғалімінің білім беру процесін сапалы ұйымдастыруда кәсіби құзыреттілігін дамыту» педагогтердің біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы

Бағдарламаны құрастыру бойынша жұмысшы тобы

№	Аты-жөні	Қызметі	Байланыс деректері
1	Есентурсева Гульмира Джумановна	а.-ш.ғ.к.,аға оқытушы	87021793998

Қысқартулар:

ОӘК – оқу-әдістемелік кешен

ТӨЖ – тыңдаушының өзіндік жұмысы

ЕББҚ – ерекше білі беру қажеттілігі

АКТ - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар

1. Жалпы ережелер

1. Жалпы орта білім беретін мекемелердің биология пәні мұғалімдеріне арналған педагогтердің біліктілігін арттыру курсының «Биология пәні мұғалімінің білім беру процесін сапалы ұйымдастыруда кәсіби құзыреттілігін дамыту» білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) қазақ және орыс тілдерінде оқытатын жалпы орта мектептердегі биология пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыруға арналған.

2. Бағдарлама Қазақстан Республикасы (бұдан әрі - ҚР) орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының күтілетін нәтижелеріне қол жеткізуді қамтамасыз ету бойынша биология пәні мұғалімдерінің кәсіби құзыреттілігін дамытуға бағытталған.

2. Глоссарий

Пәннің оқу бағдарламасы - мектептің білім беру бағдарламасының ажырамас бөлігі болып табылады. Ол мұғалімге білім беру процесін жоспарлауға, ұйымдастыруға және басқаруға мүмкіндік беретін құрал ретінде қызмет ететіндіктен, оқу бағдарламасының құрылымын, ондағы мақсат пен міндеттер, оқытудығы белсенді әдістері мен тәсілдері, бағалау жүйесі туралық толыққанды қарастыру, маңызды жергілікті нормативтік құжат.

Үлгілік оқу жоспары- оқытылатын пәндердің реттілігін көрсететін, қажетті оқыту деңгейі жүктемесінің барлық компонент көлемін нақтылайтын құжат.

Белсенді оқу – нақты және ойдан шығарылған жағдайларды қолдана отырып, оқушылардың ойлау проблемаларын шешуге көмектесетін оқу түрі. Оқу жоспарының барлық бағыттарын, оның барлық кезеңдерін белсенді оқу тәсілі шеңберінде байытуға және дамытуға болады.

Білім алушының оқу жетістігі деңгейі – бағалау критерийлеріне сәйкес білім алушылардың оқу жетістігін дамыту деңгейі.

Білім беру үдерісі – бұл білім, білік және дағдыларды мемлекеттік білім беру стандарттарынан төмен емес деңгейде игеруді қамтамасыз ететін тұлғаның өз бетінше білім алуымен бірлікте ұйымдастырылған оқу-тәрбие және оқу-танымдық процестер арқылы оқыту, тәрбиелеу және тұлғаны дамытуға бағытталған мақсатты іс-әрекет.

Дескриптор- берілген тапсырмаларды орындау барысында нақты кадамдарды сипаттайтын көрсеткіш.

Жиынтық бағалау үдерісі- белгілі бір оқу бағдарламасының бөлімін немесе оқу кезеңін (тоқсан) оқып, аяқтағаннан соң жүргізілетін бағалаудың түрі.

Кері байланыс – белгілі бір оқиға немесе әрекетке жауап беру, үн қату, пікір білдіру.

Қалыптастырушы бағалау- күнделікті сабақ барысында әске асырылатын, жіберілген қателіктерге қатемен жұмыс жасауға мүмкіндік беріп, оқушы мен оқытушы арасындағы байланысты нығайтатын оқу процесі кезіндегі ең қажетті бағалау түрі.

Критериалды бағалау- алдын ала әзірленген критерийлер бойынша білім алушылардың қол жеткізген оқу нәтижесін бағалау үдерісі.

Модерация- оқушының жұмысына сай қойылған балдарды стандарттап, нәтижесінде бағалаудың дәлдігін айқындау үшін тоқсандық жиынтық бағалау бойынша оқушылардың орындаған жұмыстарын талқылайтын процесс.

Ойлау дағдыларының деңгейлері – әрбір деңгейі ойлау дағдыларын анықтауды қалыптастыруға бағытталған оқу мақсаттарының иерархиялық өзара байланыстағы жүйесі.

Оқу мақсаттар жүйесі- білім алу бағдарламасы бойынша оқу курсы барысында білу, түсіну және дағдылардың даму жетістіктеріне байланысты күтілетін нәтижелерді біріктіретін ұғым.

Оқытудың күтілетін нәтижелері – білім алушының оқу процесі аяқталғанда нені біліп, түсініп, нені көрсете алатынын сипаттайтын құзыреттіліктер жиынтығы, оның ішінде білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктері ескеріледі.

Пәннің қысқа мерзімді жоспары – оқыту мақсаттары (мұғалімнің іс-әрекеттеріне арналған бағдар) және оқу мақсаттары (оқушылардың іс-

әрекеттеріне арналған бағдар), оқу процесінің ресурстары мен сатылары қамтылған сабақ жоспары.

Рефлексия- жасалған жұмыстың нәтижелерін талдап, қайта қарастырып, өзін-өзі танып білуге бағытталған ойлау процесі.

Рубрика- оқушылардың оқу нәтижелер деңгейін бағалау критерийлері бойынша сипаттау әдісі.

Тоқсандық жиынтық бағалау спецификациясы- тоқсандық жиынтық бағалаудың құрылымы мен тапсырмаларын құрастыруға қойылатын шарттар.

Түрлі деңгейлік тапсырмалар-оқушының қабілеті мен жетістігін негізге алып, күрделілігі әртүрлі деңгейдегі саралап оқытуды ұйымдастыруда қолданылатын тапсырмалар.

Функционалдық сауаттылық - адам өмір бойы алған білімін өз қызметінде, қоғамдағы рөлінде, әлеуметтік қарым-қатынастарда және әртүрлі салаларда қажеттілігіне қолдана білу қабілеті.

Диалог - қарым-қатынас бірлігі, адамның сөйлеуі мен ойлауының пайда болуы мен дамуының бастапқы "жасушасы". Диалогтың әрбір көшірмесі (мәлімдеме) – жеке тұлғаның сөйлеу бірлігі – пәндік байланысқа ие (бір нәрсе туралы реплика) және әлеуметтік сипатқа ие (серіктеске қарайды), серіктестер арасындағы микроәлеуметтік қатынастармен реттеледі. Диалог ішкі сөйлеумен байланысты, оның құрылымына із қалдырады және осылайша жалпы санаға әсер етеді.

Оқыту әдісі - білім беру мазмұнын игеруге, болашақ маманның жеке басын жалпы және кәсіби дамытуға бағытталған білім беру процесі субъектілерінің [оқытушы (тьютор) мен білім алушының немесе білім алушылар тобының] бірлескен қызметін ұйымдастырудың реттелген тәсілі. Оқыту әдісі үш белгімен сипатталады: оқыту мақсатын, ассимиляция әдісін, оқу субъектілерінің өзара әрекеттесу сипатын білдіреді

Әдістеме - теориялық (ойлау) және практикалық қызметтің құрылымы, логикалық ұйымдастырылуы, әдістері мен құралдары туралы ілім; оларды ұйымдастырудың принциптері мен тәсілдерінің жүйесі.

Модельдеу - оларды алмастыратын таным объектілерін зерттеу-нақты немесе идеалды модельдер; нақты объектілер мен құбылыстардың, атап айтқанда білім беру жүйелерінің модельдерін құру. Бұл жағдайда модель астында жүйенің кейбір маңызды қасиеттерін қайталайтын объектілер немесе белгілер жүйесі түсініледі-түпнұсқа, модельдің прототипі.

Модель - бұл белгілі бір шындықтың бейнесі, онда білімнің осы түрі үшін маңызды белгілер көрсетілген.

Технология - бұл қызмет нысанасын өнімге айналдыру процесін білдіретін қызмет нормасы, сонымен қатар түрлендіру әдістері мен құралдары.

3. Бағдарлама тақырыптары

Модуль 1 Білім беру процесінің тұжырымдамалық, нормативтік және құқықтық негіздері	1.1 Педагогтің кәсіби қызметіндегі білім беру процесін ұйымдастыруды қамтамасыз ететін нормативтік құжаттар (кіріс тест)
Модуль 2 Тәрбие және психологиялық-педагогикалық жұмыстың аспектілері	2.1 Ұлттық құндылықтарды дамытуға бағытталған тәрбие бағдарламасы. Тәрбиенің кешенді жоспарын іске асыруда білім алушылардың жас ерекшелігінің маңыздылығы.
	2.2 Құндылықтарды сабақ жоспарына кіріктірудің маңыздылығын анықтайтын тапсырмалар құрастыру
	2.3 Табысты оқыту аясында сыныптағы ерекше білім беру қажеттілігі бар баланы психологиялық-педагогикалық қолдауды жүзеге асыру
Модуль 3 Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін оқыту мазмұны мен әдістерін жетілдіру	3.1 Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытатын қалыптастырушы тапсырмалардың түрлерін қарастыру.
	3.2 Биология сабақтарында жаратылыстану пәндерінің интеграциясын қолдану.
	3.3 Ғылыми-зерттеу дағдыларды дамытуға бағытталған эксперимент әдісі және оны алмастыра алатын әдістер.
	3.4 Диалогтық оқыту мен топтық жұмыстар, сабақты зерттеуге бағытталған әдістердің білім сапасын арттырудағы рөлі.
	3.5 Биологияны оқытуда саралудың әдіснамалық негіздері
	3.6 Академиялық тіл және биологияны оқытуда тілдік дағдыларды меңгерудің рөлі
Модуль 4 Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін цифрлық технологияларды пайдалану	4.1 Биология пәнінде білім алушылардың білімін бағалауда қосымша платформаларды пайдалану тиімділігі.
	4.2 Биология сабақтарында графикалық органайзерлерді (инфографика, диаграммалар, ақыл-ой карталары т.б) пайдалану
	4.3 Бейнесабақтар мен онлайн курстарды құрастыру және түсіру жолдары
Модуль 5 Педагогтің кәсіби қызметінің	5.1 Курс тыңдаушыларының кәсіби сапасы мен жеке қажеттіліктерін негізге алып бағдарлама мазмұнына талдау жасау және талқылау.

нәтижелерін ұсыну, зерттеу дағдыларын қалыптастыру және дамыту	5.2 Шағын сабақтың презентациясын қорғауға және шығыс тест тапсырмаларына дайындық.

4. Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері, күтілетін нәтижелер

Бағдарламаның мақсаты: сапалы білім беруді қамтамасыз етуде теориялық білім мен практикалық дағдылардың байланысы негізінде биология пәні мұғалімдерінің кәсіби құзыреттіліктерін дамыту.

Бағдарламаның міндеттері:

-Педагогтің кәсіби қызметіндегі білім беру процесін ұйымдастыруды қамтамасыз етуде нормативтік құжаттардың маңыздылығын түсіндіру;

-Табысты оқыту аясында тәрбие құндылықтары мен балаларды психологиялық-педагогикалық қолдау шараларын сабақ мазмұнына кіріктіруді анықтау;

-Білім беру сапасын арттыру үшін оқыту әдістері мен оқыту мазмұн байланыстырудың жаңашыл белсенді әдіс-тәсілдерімен таныстыру ;

-Цифрлық технологияларды сабақ мазмұнын түсіндіруде, бекітуде, бағалауда, алдыңғы білімді еске түсіруде қолдануды күнделікті сабақ жоспарлауға енгізу;

- Мұғалімдердің өз кәсібінде қолданылатын әдіс-тәсілдерді көпшілікке ұсынуды демостарциялау.

Курс соңында тыңдаушылар:

1) түсіндіреді:

-педагогтің қызметін реттейтін нормативтік құжаттардың маңыздылығын;

-биология пәнінің оқу бағдарламасы мен орта мерзімді жоспар, қысқа мерзімді жоспар құрылымының ерекшеліктерін;

-білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға бағытталған тапсырмалар түрлері мен оларды құрастыру жолдарын;

- ұлттық құндылықтарды сабақ мазмұнына кіріктіруді;

- білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауда цифрлық технологиялардың маңыздылығын.

2) қолдана алады:

-биология сабақтарында жаратылыстану пәндерінің интеграциясын қолдануды жүзеге асыру;

-білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға бағытталған тапсырмаларды құрастырып;

-сыныптағы ЕББҚ бар баланы психологиялық-педагогикалық қолдауды ұйымдастырып, қажетті тапсырмаларды;

-диалогтық оқыту мен топтық жұмыстар, сабақты зерттеуге бағытталған әдістерді;

- бейнесабактар мен онлайн курстарды құрастыру және түсіру жолдарын;

-биология пәнінде білім алушылардың білімін бағалауда қосымша платформаларды пайдалануды.

3) бағалайды:

- тәрбиенің кешенді жоспарын іске асыруда білім алушылардың жас және жеке ерекшелігінің маңыздылығын;

- білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін оқыту мазмұны мен әдістерін жетілдіруді;

- білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін цифрлық технологияларды пайдалануды.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарламаның құрылымы 5 модульден тұрады:

1. Білім беру процесінің тұжырымдамалық, нормативтік және құқықтық негіздері
2. Тәрбие және психологиялық-педагогикалық жұмыстың аспектілері
3. Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін оқыту мазмұны мен әдістерін жетілдіру
4. Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін цифрлық технологияларды пайдалану
5. Педагогтің кәсіби қызметінің нәтижелерін ұсыну, зерттеу дағдыларын қалыптастыру және дамыту

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Біліктілікті арттыру курстары:

1) Оқытудың күндізгі формасы Бағдарламаның 1-Қосымшасында келтірілген оқу-тақырыптық жоспарға (бұдан әрі-ОТЖ) сәйкес жүргізіледі. Курстың оқу мерзімі 80 сағат.

2) Күндізгі және қашықтықтан оқыту барысында курс тыңдаушыларының білімін бақылау және бағалау мақсатында бейнесабактарды дайындау және шағын сабақты қорғау ұйымдастырылады. Олардың тақырыптары курс тыңдаушыларының таңдау еркіне беріледі.

Курсты қашықтықтан оқытуды арнайы платформаларда жүргізуге болады:

Оқу процесі оқытудың интерактивті әдістері арқылы жүзеге асырылады: дәріс, семинар, практикалық жұмыс, тренинг, конференция, дөңгелек үстел, шағын сабақтың презентациясы, бейнесабактарды талқылау, туындаған проблемаларды бірлесіп шешу, сонымен қатар аралас оқыту режиміндегі вебинар, онлайн кеңестің және тест.

Тыңдаушылардың кәсіби құзыреттіліктерін қалыптастыру деңгейін анықтау үшін оқытушылар құрамы бағдарламаның мазмұнын игеру және бағалау критерийлерін әзірлейді және курстың оқу жоспарын ұсынады

7. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Модуль 1: «Білім беру процесінің тұжырымдамалық, нормативтік және құқықтық негіздері»

Модульдің құрылымы

Ұзақтығы – 4 сағат (дәріс-2 сағат, практикалық сабақ -2 сағат)

1) Модульдің мақсаттары мен міндеттері

Мақсаты: педагогтің білім беру қызметін регламенттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарды талдау және түсіндіру.

Модульдің міндеттері:

- Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасының негізгі бағыттары мен стратегиялық мақсаттарын талқылау;

-биология пәнінің оқу бағдарламасы мен орта мерзімді жоспар, қысқа мерзімді жоспар құрылымының ерекшеліктерін анықтау;

-білім беруді дамытудың стратегиялық бағыттарын жүзеге асырудағы өзекті мәселелерді түсінік беру;

-заманауи білім беруді дамытудың нормативтік актілердің мақсаты мен міндеттерін, талаптарын жүзеге асыру бағыттары жайлы қарастыру.

-жалпы орта білім беру ұйымдарының педагогтері жүргізу үшін міндетті құжаттардың тізбесін талқылау;

-педагогтерді аттестаттаудан өтудің қағидаттарын талқылау.

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Пәннің оқу бағдарламасы маңызды жергілікті нормативтік құжат, мектептің білім беру бағдарламасының ажырамас бөлігі болып табылады. Ол мұғалімге білім беру процесін жоспарлауға, ұйымдастыруға және басқаруға мүмкіндік беретін құрал ретінде қызмет ететіндіктен, оқу бағдарламасының құрылымын, ондағы мақсат пен міндеттер, оқытудың белсенді әдістері мен тәсілдері, бағалау жүйесі туралы толыққанды қарастыру.

Қоғам алдында мектеп мұғалімдерінің мәртебесін көтеруге байланысты «Педагог мәртебесі» туралы Заңының мәні мен негізгі ережелерін, мұғалім Заң жайлы нені білуі және түсіну керектігін қарастыру.

Оқу жоспарының құрылымын, пән бойынша оқу бағдарламаларын, орта мерзімді және қысқа мерзімді жоспарларды талдау. Критерийлер мен дескрипторлардың айырмашылығын, қалыптастырушы бағалауға негізделген бағалаудың маңыздылығын тереңірек түсіну.

Қазақстан Республикасының Президенті Қ.Тоқаевтың 2023 ж. 05 қазандағы Республикалық педагогтер съезінде баса назар аударған білім беру

саласындағы 7 өзекті мәселені талдау (Ұстаздар біліктілігін арттыру, Балаларға заманға сай озық білім беру, Мектептегі орын тапшылығын жою, бала үшін мектеп ең қауіпсіз орынға айналуы керек, Қала және ауыл мектептеріндегі білім сапасын бірдей деңгейге жеткізу, Білім беру үдерісін цифрландыруды қарқынын күшейту, өскелең ұрпақтың тәрбие мәсеесіне аса көңіл бөлу).

Білім беру жүйесін нығайтудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырыдама жоспары бойынша үш ауысыммен оқытатын мектептерді барынша азайту арқылы жайлы, ең бастысы қауіпсіз ортаны құрудағы шараларды қарастыру және оқушының зияткерлік, шығармашылық, физикалық қасиеттерінің бірте-бірте қалыптасуына әсер етіп, оны әрі қарай дамыту, оқушылардың демалыс уақытын тиімді өткізудің жолдарына қажетті мәселелерді ұйымдастыру.

«Жайлы мектеп» ұлттық жобасын жүзеге асырудың қазіргі жай –күйі мен нәтижелі көрсеткіштері туралы ақпарат алмасу.

3) Күтілетін нәтиже

Курс соңында 1- модуль бойынша тыңдаушылар:

- Елімізде сапалы білім беруді жүзеге асыруда пайдаланатын нормативтік-құқықтық құжаттардың маңызын түсіндіреді;

- Білім берудің сапасын арттыруда іске асырылатын стратегиялық дамудың тиімді жолдарын қарастырады.

- Биология пәнінің оқу бағдарламасы мен қолданылатын оқу жоспарларының құрылым ерекшеліктерін анықтайды.

Модуль 2: «Тәрбие және психологиялық-педагогикалық жұмыстың аспектілері»

Ұзақтығы – 8 сағат (дәріс - 2 сағат, семинар - 2 сағат, практикалық сабақ -2 сағат, тренинг - 2сағат)

1) Модульдің мақсаттары мен міндеттері

Мақсаты: Табысты оқыту аясында тәрбие құндылықтары мен балаларды психологиялық-педагогикалық қолдау шараларын сабақ мазмұнына кіріктіруді анықтау.

Модульдің міндеттері:

- Ұлттық құндылықтарды дамытуға бағытталған тәрбие бағдарламасын талдау;

- Тәрбиенің кешенді жоспарын іске асыруда білім алушылардың жас ерекшелігінің маңыздылығы анықтау;

- Құндылықтарды сабақ жоспарына кіріктірудің маңыздылығын анықтайтын тапсырмалар құрастыру;

- Табысты оқыту аясында сыныптағы ерекше білім беру қажеттілігі бар баланы психологиялық-педагогикалық қолдауды жүзеге асыру жолдарын ұсыну.

2) Модульдің қысқаша мазмұны

2023 жылдың 05 қазандағы Республикалық педагогтер съезінде ҚР президенті Қ.Тоқаев тәрбие мәселесіне баса назар аударған болатын. Осыған байланысты курс барасындағы негізгі тақырыптарда ұлттық құндылықтарға тоқталып, сол ұндылықтарды пәннің азмұнына қалай кіріктіру керектігін қарастырып, сыныптағы ЕББҚ оқушыларға қатысты тапсырмаларды әзірлеу жолдарын қарастыру көзделіп отыр.

Педагогтердің білімін бағалау процесіне дайындау барысында қажет болады деп саналатын психологиялық-педагогикалық аспектілері жайлы теориялық ақпараттармен таныстырылып, тренингтер жүргізіледі.

Тыңдаушылардың психологиялық ахуалын анықтау және қолдау көрсету үшін жеке сауалнамалар алынып, оның нәтижесінде жеке қолдаулар жүргізіледі.

3) Күтілетін нәтиже

Курс соңында 2- модуль бойынша тыңдаушылар:

- Тәрбиеге бағытталған бағдарламаны сипаттайды;
- Ұлттық құндылықтарды сабақ мазмұнына кіріктіруді;
- Сыныптағы ЕББҚ бар баланы психологиялық-педагогикалық қолдауды ұйымдастырып, қажетті тапсырмаларды құрастырады.

Модуль 3: «Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін оқыту мазмұны мен әдістерін жетілдіру»

Ұзақтығы - 52 сағат (дәріс - 8 сағат, семинар – 14 сағат, практикалық жұмыс – 20 сағат, тренинг - 10 сағат)

1) Модульдің мақсаттары мен міндеттері

Модульдің мақсаты — -Білім беру сапасын арттыру үшін оқыту әдістері мен оқыту мазмұн байланыстырудың жаңашыл белсенді әдіс-тәсілдерімен таныстыру .

Модульдің міндеттері:

-Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытатын қалыптастырушы тапсырмалардың түрлерін қарастыру;

- Биология сабақтарында жаратылыстану пәндерінің интеграциясын қолдану;

- Ғылыми-зерттеу дағдыларды дамытуға бағытталған эксперимент әдісі және оны алмастыра алатын әдістерді қолдану;

- Диалогтық оқыту мен топтық жұмыстар, сабақты зерттеуге бағытталған әдістердің білім сапасын арттырудағы рөлі анықтау;

- Курс тыңдаушыларында қалыптасқан кәсіби құзіреттіліктерін анықтау (шығыс тест)

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Заман талабының бірі бәсекегк қабілетті крпак тірбиелеу, осы мақсатта мектеп оқушылары халықаралық деңгейдегі білімді бағалау

бағдарламаларына қатысады. Сондықтан биологиядан халықаралық деңгейде қарастырылатын тапсырмалар құрастыру міндеттеледі. Сонымен бірге білім алушылардың функционалдық сауаттылығын арттыруда пәндердің интеграциясында маңызыды. Осы орайда биологиядан интеграциялық тапсырмалар құрастыруды мектеп мұналімдеріне негізгі тапсырмалар қатарына қосу керек. Білім алушыларды ғылыми-зерттеу дағдыларын арттыратын әдістерді де пән мазмұнымен байланыста қолдану қажет.

Сабақ барысында топтық жұмысты дұрыс ұйымдастырудың, бағалауды дұрыс жүргізудің, диалогтық әдістің түрлерін қолдануда дұрыс таңдау керектігі қарастырылады.

Пәннің мазмұндық ерекшеліктерін негізге ала отырып, білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін оқыту мазмұны мен әдістерін жетілдірудің жолдары, оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру мен дамытуға бағытталған географиялық тапсырмаларды әзірлеу әдістері туралы толықтай мағлұматтар осы модульде қарастырылады.

Биология пәнінің 4 бөлімі бойынша қиындық тудырған оқу мақсаттарын жоспарлап түсініктерін нақтылайды. Биология пәні бойынша мазмұндық аспектілерді оқытудың әдістемелік ерекшеліктерін игереді.

- Курс тыңдаушыларында қалыптасқан кәсіби құзіреттіліктерін анықтау

3) Күтілетін нәтижелер:

- оқыту әдістерін оқушының қажеттілігімен байланыстыра таңдаудың ерекшеліктерін ажырату ;

- биология пәнінің мазмұндық аспектілерін оқытудың әдістемелік ерекшеліктері;

- оқушылардың физиологиялық және психологиялық ерекшеліктерін арттыруға бағытталған оқыту әдістері мен тәсілдер жүйесі;

- биологияны оқытуда пәнаралық байланысты жүргізудің ұтымды жолдарын меңгереді;

- оқушылардың функционалдық сауаттылығын арттыру мен дамытуға бағытталған биологиялық тапсырмалар әзірлейді;

- халықаралық бағдарламаларға негізделген тапсырмаларды бір түрден екінші түрге түрлендіру жолдарын қарастырады.

Модуль 4: «Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін цифрлық технологияларды пайдалану»

Модульдің құрылымы

ұзақтығы – 8 сағат (практикалық жұмыс – 2 сағат, тренинг – 4 сағат, дөңгелек үстел – 2 сағат)

1) Модульдің мақсаттары мен міндеттері

Модульдің мақсаты: Цифрлық технологияларды сабақ мазмұнын түсіндіруде, бекітуде, бағалауда, алдыңғы білімді еске түсіруде қолдануды күнделікті сабақ жоспарлауға енгізу.

Модульдің міндеттері:

-Биология пәнінде білім алушылардың білімін бағалауда қосымша платформаларды пайдалану тиімділігі анықтау;

-Биология сабақтарында графикалық органайзерлерді (инфографика, диаграммалар, ақыл-ой карталары т.б) пайдалану;

-Бейнесабактар мен онлайн курстарды құрастыру және түсіру жолдары қарастыру.

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Тыңдаушылардың ақпараттық технологиялық құзыреттілігін арттыру аясында ашық онлайн курстың мазмұнын құрылымдау жолдарын анықтауға . бағытталған, пән бойынша бейнесабак әзірлеудің әдістемелік ерекшеліктері қарастырылған.

3) Күтілетін нәтижелер:

Модуль бойынша тыңдаушылар:

- Оқушылардың пәнге қызығушылығын арттыратын қосымша платформалардың тиімділігін түсіндіреді;

-Пәнді меңгеруде сандық білім беру ресурстары қолдануды;

-Оқу үрдісінде компьютерлік бағдарламалар мен мобильді қосымшаларды қолдануды сипаттайды;

-Пәнге байланысты білім берудің электронды құралдары мен заманауи білім беру порталдарымен жұмыс жасауды біледі.

-Оқушылардың шығармашылығын арттыруда биологияны оқытудың белсенді әдістері мен құралдарын тандауды меңгеру, саралау бойынша жоспарлар пайдалану.

Модуль 5: «Педагогтің кәсіби қызметінің нәтижелерін ұсыну, зерттеу дағдыларын қалыптастыру және дамыту»

Модульдің құрылымы

Ұзақтығы – 8 сағат (тренинг – 2 сағат; шағын сабақ таныстырылым - 4 сағат, тест тапсыруға - 2 сағат)

1) Модульдің мақсаттары мен міндеттері

Модульдің мақсаты: Мұғалімдердің өз кәсібінде қолданылатын әдіс-тәсілдерді көпшілікке ұсынуды демостарциялау.

Модульдің міндеттері:

- Оқыту үдерісінде қиындық тудыратын мәселелерді анықтау және оларды шешу жолдарын ұсыну.

- Курс тыңдаушыларының кәсіби сапасы мен жеке қажеттіліктерін негізге алып бағдарлама мазмұнына талдау жасау және талқылау

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Мектептегі ғылыми-зерттеу жұмысының форматы мен кезеңдері: зерттеу тақырыбын тандау, мақсат қою, зерттеу әдістері мен міндеттерін анықтауды үйренеді; педагогикалық және зерттеу қызметінің нәтижелерін

жариялауға дайындауда консультациялық көмек көрсетіледі. Алынған ақпараттың өзектілігін, пайдалылығын және жаңалығын анықтайды.

3) Күтілетін нәтижелер:

-Тыңдаушының педагогтік қызметінде қиындық тудыратын мәселелерді анықтап және оларды шешу жолдарын ұсынады.

- Таңдау тақырыбы бойынша шағын сабақтың қысқа мерзімді жоспарын әзірлейді және шағын сабақты қорғайды.

4) Оқу-тақырыптық жоспары

Күндізгі және онлайн оқу режиміндегі курстың оқу-тақырыптық жоспары

	Тақырыбы	Дәріс	семинар	Практикалық жұмыс	Тренинг	Дөңгелек үстел	Шағын-сабақ таныстырылым	Тестілеу	Барлығы
1	Модуль 1. Білім беру процесінің тұжырымдамалық, нормативтік және құқықтық негіздері	2		2					4
1.1	Педагогтің кәсіби қызметіндегі білім беру процесін ұйымдастыруды қамтамасыз ететін нормативтік құжаттар	2		2					4
2	Модуль 2. Тәрбие және психологиялық-педагогикалық жұмыстың аспектілері	2	2	2	2				8
2.1	Ұлттық құндылықтарды дамытуға бағытталған тәрбие бағдарламасы. Тәрбиенің кешенді жоспарын іске асыруда білім алушылардың жас ерекшелігінің маңыздылығы.	2							2
2.2	Құндылықтарды сабақ жоспарына кіріктірудің маңыздылығын анықтайтын тапсырмалар құрастыру			2	2				4
2.3	Табысты оқыту аясында сыныптағы ерекше білім беру қажеттілігі бар баланы психологиялық-педагогикалық қолдауды жүзеге асыру		2						2
3	Модуль 3. Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін оқыту мазмұны мен әдістерін жетілдіру	8	14	20	10				52
3.1	Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытатын қалыптастырушы тапсырмалардың түрлерін қарастыру.	2	4		4				10
3.2	Биология сабақтарында жаратылыстану пәндерінің интеграциясын қолдану.	2	4	4					10
3.3	Ғылыми-зерттеу дағдыларды дамытуға бағытталған эксперимент әдісі және оны		2	4	2				8

	алмастыра алатын әдістер.								
3.4	Диалогтық оқыту мен топтық жұмыстар, сабақты зерттеуге бағытталған әдістердің білім сапасын арттырудағы рөлі.	2		4	4				10
3.5	Биологияны оқытуда саралудың әдіснамалық негіздері		2	4					6
3.6	Академиялық тіл және биологияны оқытуда тілдік дағдыларды меңгерудің рөлі	2	2	4					8
4	Модуль 4. Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын және білім беру сапасын арттыру үшін цифрлық технологияларды пайдалану			2	4	2			8
4.1	Биология пәнінде білім алушыларды білімін бағалауда қосымша платформаларды пайдалану тиімділігі.				2	2			4
4.2	Биология сабақтарында графикалық органайзерлерді (инфографика, диаграммалар, ақыл-ой карталары т.б) пайдалану				2				2
4.3	Бейнесабақтар мен онлайн курстарды құрастыру және түсіру жолдары			2					2
5	Модуль 5. Педагогтің кәсіби қызметінің нәтижелерін ұсыну, зерттеу дағдыларын қалыптастыру және дамыту				2		4	2	8
5.1	Курс тыңдаушыларының кәсіби сапасы мен жеке қажеттіліктерін негізге алып бағдарлама мазмұнына талдау жасау және талқылау				2				2
5.2	Шағын сабақтың презентациясын қорғауға және шығыс тест тапсырмаларына дайындық.						4	2	6
Барлығы:		12	16	26	18	2	4	2	80

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Шағын сабақты жоспарлауға қойылатын талаптар

Мақсаты- оқу пәнінің құрылымына сәйкес жаңартылған бағдарлама бойынша педагогикалық негіздер мен критериалды бағалау жүйесін түсініп, оны пайдалануды бағалау.

1.Шағын сабақтың оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсатына сай болуын бағалау:

- шағын сабақ мақсаты оқу мақсатымен сай келеді;
- сабақтың мақсаты пәннің мазмұндық ерекшелігіне сай бағдарлануын бағалау;
- сабақ мақсаты SMART түрінде құрастырылған.

2. Оқушылардың оқу нәтижесін анықтау мақсатында қалыптастырушы бағалауды жүзеге асыру:

- пәннің мазмұндық тақырыбына сәйкес оқытудың белсенді әдістерін қолдану;
- оқушыларды сабаққа тарту мақсатында белседі әдістерді қолдану;

3. Саралап оқытуды қолдану:

- оқушылардың жеке қабілеттері мен жеке қасиеттеріне негізделген сараланған тапсырмалар құрастыру;

- шағын сабақта саралаудың бірнеше тәсілдерін (дереккөздер, қолдау, тапсырма, т.с.с.) қолдану;

4. Бағалау критерийлері (әрбір критерий бойынша ең жоғары балл -3):

0- «дәлелдер ұсынылмады»

1- «дәлелдер әлсіз»

2- «дәлелдер күшті»

3- «дәлелдер өте күшті»

Қорғауға берілетін уақыт регламенті 5-7 минут

Ықшам-сабақты жоспарлауға қойылатын талаптар

Мақсаты – оқу пәні бойынша жаңартылған бағдарламаға сәйкес педагогикалық ұстанымдарды, критериалды бағалау жүйесін түсіну мен қолдануды бағалау.

1. Оқу мақсатына сай болуды бағалау:

- ықшам-сабақтың мақсаты оқу мақсатымен келісілген;

- пән ерекшелігіне бағдарлануды бағалау;

- мақсаттар SMART форматында тұжырымдалған.

2. Білім алушылардың жетістіктерін қолдау үшін формативті бағалау:

- оқу пәнінің тақырыбына сәйкес оқудың белсенді әдістерін қолдану;

- сабақ мақсатына жетуге ықпал ететін тәсілдер;

- оқу процесінде білім беру субъектілерін таратуға бағытталған әдістер мен тәсілдер.

3. Саралау әдістерін таңдау:

- білім алушылардың қажеттіліктерін ескере отырып, сараланған тапсырмалар әзірлеу;

- тапсырмаларды саралау тәсілдері.

4. Бағалау критерийлері:

0 – «дәлелдер ұсынылмады»,

1 – «дәлелдер әлсіз»,

2 – «дәлелдер күшті»,

3 – «дәлелдер өте күшті» (әрбір критерий бойынша ең жоғары балл–3)

Қорғаудың ұзақтығы: 5-7 мин.

Шағын сабақты қорғау барысындағы бағалау өлшемдері

№	Бағалау критерийлері	Балл
1	Сабақтың мақсаты оқу масатымен сәйкес және SMART форматында құрылған.	
2	Белсенді әдістер тапсырманы орындатуға және оқушының белсенділігін арттыруға бағытталады.	

3	Қалыптастырушы бағалау тәсілі тапсырманы орындауға және нәтижеге жетуге ынталандырады.	
4	Саралау тәсілдерін қолдануы оқушыны қолдауға бағытталады.	
5	Таңдалған ресурстар нақты көрсетілген (бейнебаян сілтемесі, қосымша платформа сілтемесі, оқулықтың беттері).	
6	Айтылымның қол жетімділігі мен қисындылығы.	
7	Тайм-менеджменттің тиімді сақталуы.	

Тыңдаушылардың шағын сабақты қорғау барысында жиналған балл сандарын «5» балдық жүйеге алмастыру арқылы бағалау есептеледі:

- 1) «5»- өте жақсы: 19-21 баллға сәйкес;
- 2) «4»- жақсы: 15-18 баллға сәйкес;
- 3) «3»-орта: 11-14 балл сәйкес.

Қорытынды тест

Курстың соңғы сабағында курс барысындағы тақырыптардың меңгеру деңгейін анықтауға бағытталған 25 сұрақты тест Google қосымшасының «Новая форма» форматында онлайн түрде ұсынылады.

Әр сұрақ 1 баллмен бағаланады. 15 баллдан жоғары жинаған тыңдаушыларға курс сертификаты табысталады.

Тест сұрақтары

1 Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасының 7- бағыты нені көздейді?

- А) білім беру сапасын жүйелі деңгейде қамтамасыз ету
- Ә) әрбір мектеп-үздік мектеп болуға лайықты
- Б) техникалық және кәсіптік білім беру-кадр даярлайтын негізгі буын
- В) баланың қауіпсіз өмір сүру жағдайын қамтамасыз ету
- Г) педагогтердің кәсіптік және мәдени деңгейін арттыру

2 Қазақстан Республикасы үздіксіз білім беру жүйесіндегі тәрбие тұжырымдамасының мақсаты қандай?

- А) жас ұрпақтың тәрбиесіне бірыңғай қалыптастыру
- Ә) білім беру жүйесіне жаңа реформа енгізу
- Б) бәсекеге қабілетті тұлға қалыптастыруда озық тәжірибемен алмасу
- В) педагогикалық-психологиялық қолдауды нығайту
- Г) оқу -тәрбие үдерісінде заманауи технологияларды қолдану

3 Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020 - 2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасының мақсат не?

- А) еліміздегі білім мен ғылымның жаһандық бәсекеге қабілеттілігін арттыру және жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде тұлғаны тәрбиелеу, оқыту
- Ә) балаларды мектепке дейінгі тәрбиемен және оқытумен қамтамасыз ету және білім беру ұйымдарын цифрландыру
- Б) үздік іс-тәжірибелер негізінде білім алушылардың, педагогтердің сапасын бағалаудың жаңа жүйесін енгізу және оны жүзеге асыру
- В) отандық білім және ғылым жүйесіндегі өзекті мәселелерді шешудің тиімді жолдарын қарастыру
- Г) ғылым және білім сапасын жақсарту жөніндегі іс-шаралады жүзеге асыру

4 Оқу үдерісі барысында педагогикалық міндеттерді шешуге негізделген мұғалімнің өзара байланысқан әрекеттер жүйесі не деп аталады?

- А) білім беру технологиясы
- Ә) арнайы әдістеме
- Б) оқу үдерісі
- В) оқу мақсаттар жүйесі
- Г) оқыту мен тәрбие саласы

5 Педагогикалық технология дегеніміз не?

- А) педагогикалық іскерлікті нәтижеге жеткізетін ғылыми жобалау
- Ә) табиғи шикізаттарды өңдеу технологиясы
- Б) білім алушылардың дайындық деңгейіне қарай оқу материалын іріктеу
- В) білім алушыны жан-жақты дамыту технологиясы
- Г) оқушының қажеттіліктері мен іскерліктерін дамыту құралы

6 Ұлттық тәрбие мен білім берудегі «Біртұтас тәрбие бағдарлама» тұжырымдамасының басты мақсаты не?

- А) жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген, әлемдік озық білімді игерген саналы азаматты тәрбиелеу
- Ә) жасөспірімдер арасында адал еңбек пен еңбекқорлық мәдениетін қалыптастыру
- Б) білім алушылар және табысты еңбек азаматтарымен шеберлік сыныптарын өткізу
- В) кәсіптік бағдар берудің ғылыми жобалары мен конкурстарын ұйымдастыру
- Г) білім алушылар үшін кәсіпорындарда тәжірибе аландарын ұйымдастыру

7 Әрбір елдің бәсекеге қабілетті болуын қамтамасыз ететін ұзақ мерзімді стратегия-

- А) білім беру
- Ә) тәрбиелеу
- Б) сұраныстың өсуі
- В) қабілетті болу

Г) экономикалық өсу

8 Білім берудегі өзара әрекеттесудің әртүрлі жағдайында қалыптасатын және жүзеге асатын оқытудың негізгі екі түрін атаңыз:

- А) монологтік және диалогтік
- Ә) дебат және пікірталас
- Б) топтық және жұптық
- В) ұжымдық және жеке
- Г) әлеуметтік және әрекеттік

9 Күнделікті сабақ барысында әске асырылатын, жіберілген қателіктерге қатемен жұмыс жасауға мүмкіндік беріп, оқушы мен оқытушы арасындағы байланысты нығайтатын оқу процесі кезіндегі ең қажетті бағалау түрі-

- А) қалыптастырушы бағалау
- Ә) жиынтық бағалау
- Б) тоқсандық бағалау
- В) критериалды бағалау
- Г) дәстүрлі бағалау

10 Тоқсандық жиынтық бағалау бойынша оқушының жұмысына сай қойылған балдарды стандарттап, нәтижесінде бағалаудың дәлдігін айқындау үшін оқушылардың орындаған жұмыстарын талқылайтын процесс:

- А) модерация
- Ә) рубрика
- Б) дифференциация
- В) алгоритмдеу
- Г) портфолио жинақтау

11 Портфолионың негізгі қызметтерін атаңыз:

- А) жалпылау, моделдеу, шығармашылық рефлексия
- Ә) бақылау, жоспарлау, ұйымдастыру
- Б) талдау, мақсатты шешім қабылдау
- В) ынталандыру, бағалау, жоспарлау
- Г) диагностикалау және дидактика

12 Білім алушылардың үлгерімін бақылаудың маңызды принциптерін көрсетіңіз:

- А) объективтілік, жүйелік, көрнекілік
- Ә) тиімділік, дәлдік, жан-жақтытылық
- Б) сенімділік, нәтижелік, жаңашылдық
- В) білім беру, оқыту, тәрбиелеу
- Г) бағалау, жоспарлау, бақылау

13 Өмір бойы алған білімін өз қызметінде, қоғамдағы рөлінде, әлеуметтік қарым-қатынастарда және әртүрлі салаларда қажеттілігіне қолдана білу қабілеті

- А) функционалдық сауаттылық
- Ә) математикалық сауаттылық
- Б) оқу сауаттылығы
- В) құқықтық сауаттылық
- Г) тұрмыстық сауаттылық

14 Білім алушының жеке қабілеттері мен қасиеттерін ескеріп, оның жеке басының дамуына қолайлы жағдай жасап оқыту технологиясы-

- А) саралап оқыту
- Ә) деңгейлеп оқыту
- Б) динамикалық оқыту
- В) сындарлы оқыту
- Г) топтық оқыту

15 Білім беру бағдарламасының үйлесімділігін қамтамасыз ететін негізгі көрсеткіштерді атаңыз:

- А) оқыту тәсілдері, бағалау, білім беру бағдарламасы
- Ә) бағалау тәсілдері, ұзақ мерзімді жоспар, тәрбие үдерісі
- Б) ұзақ мерзімді жоспар, орта мерзімді жоспар, қысқа мерзімді жоспар
- В) қалыптастырушы бағалау, оқыту технологиясы, оқу бағдарламасы
- Г) жиынтық бағалау, оқу нәтижесін талдау, оқыту әдістері

16 Білім беру процесінде міндетті құжатты атыңыз?

- А) Оқу бағдарламасы
- Ә) Орта мерзімді жоспары
- Б) Қысқа мерзімді жоспар
- В) Қалыптастырушы бағалау тапсырмаларының жинағы
- Г) Жиынтық бағалау тапсырмаларының жинағы

17 Пәннің мазмұнын меңгеру, ойлау және осы пәнде қолданылатын ұғымдармен жұмыс жасау қабілетін арттырудың басты құралы деген не?

- А) пәннің академиялық тілі
- Ә) пәннің мазмұндық ерекшелігі
- Б) пәннің оқу жоспары
- В) пәннің оқу бағдарламасы
- Г) пәннің қысқа мерзімді жоспары

18 Ұлттық құндылықтарды дамытуға бағытталған 2023 жылғы тәрибе бағдарламасы

- А) Біртұтас тәрбие
- Ә) Мәңгілік ел
- Б) Жеті жарғы

- В) Имани тәрбие
- Г) Ұлы даланың жеті қыры

19 Кері байланыс

- А) Белгілі бір оқиғаға жауап беру, үн қату
- Ә) Қайта ойлауға талдау жасау
- Б) Өзін-өзін тануға бағытталған ойлау
- В) Өзін-өзі бағалау үдерісі
- Г) Өзгеге сын пікір айту

20 Оқушылардың алдыңғы білімдерін негізге ала отырып, жаңа білім алуы туралы тұжырымдамаға негізделген тәсіл:

- А) сындарлы оқыту
- Ә) саралап оқыту
- Б) дамыта оқыту
- В) дегейлеп оқыту
- Г) жобалап оқыту

21 Сандық білім беру ресурстары дегеніміз не?

- А) оқытудың мақсат-міндеттерін жүзеге асыруға бағытталған графикалық, сандық, тілдік, музыкалық, видео, суреттерден тұратын ақпарат көзі
- Ә) электронды карталар мен атластарды қолдануды үйрететін картографиялық әдістердің жиынтығы
- Б) әуе-ғарыштық ақпараттарды жинақтайтын және картографиялық жұмыстарды автоматтандыратын құрылғылар
- В) оқыту үдерісінде аналитикалық және картометриялық зерттеу мен талдаудан тұратын ақпараттық кешен
- Г) әртүрлі деңгейдегі бағдарламалар мен техникалық құралдардың көмегімен құрастырылған шартты белгілер жүйесі

22 Мұғалімнің ақпараттық құзыреттілігін қалыптастырудың негізгі үш деңгейін анықтаңыз:

- А) базалық, технологиялық, практикалық
- Ә) ақпараттық, картографиялық, электрондық
- Б) цифрлық, аналитикалық, графикалық
- В) географиялық, технологиялық, ақпараттық
- Г) сандық, визуализациялық, техникалық

23 Шағын сабақты жоспарлауда белсенді әдістерді таңдау үшін басты назар аударылатын критерийді көрсетіңіз:

- А) әдістер бағдарлама бойынша оқу мақсаттарына жетуге ықпал етеді
- Ә) бағалау критерийлері бойынша әзірленеді
- Б) SMART форматында құрастырылған
- В) қалыптастырушы бағалау оқуды қолдайды
- Г) сабақ мақсаттары оқу мақсаттарымен келісілген

24 Шағын сабақты жоспарлауда негізге алынатын бағалаудың басты критерийлерін атап көрсетіңіз:

- А) сабақ мақсаты, белсенді әдістер, саралау әдісі, критериалды бағалау
- Ә) оқу мақсаты, қысқа мерзімді сабақ, оқу бағдарламасы
- Б) кері байланыс, жиынтық бағалау, тоқсандық бағалау, модерация
- В) рубрика, орта мерзімді жоспар, белсенді оқыту, білім беру үрдісі
- Г) ойлау дағдылары, рефлексия, үлгілік оқу жоспары, сабақ мақсаты

9. Курстан кейінгі қолдау көрсету

Курстан кейінгі қолдау тыңдаушылармен келісе отырып, олардың бекітілген жылдық жоспарына сәйкес жүзеге асыру көзделеді. Қолдау көрсету барысында электрондық пошта, мессенджерлер, әлеуметтік желілер, онлайн тақталар мен тағы басқа қызметтерді (Zoom, telegram, WhatsApp.) пайдалануға болады.

Мектеп мұғалімдерінің кәсіби өсуіне үйлестіруші бола отырып, олардың қажеттіліктерін әдістемелік қамтамасыз ету жүзеге асырылады. Сонымен қатар, тренерлер мүмкіндігінше пән мұғалімдерімен келісе отырып мектеп сабақтарына қатысады және талдау жүргізеді. Сабақты бақылау барысында мұғалімдердің курс барысында қарастырылған тақырыптар аясында теориялық білімдерін практикада қолдану, оқу процесінде оқушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру дағдыларына басты назар аударылады. Іс-шара аясында тренерлер әр мұғаліммен тиімді кері байланыс орнатады, мұғалімдерге қажетті әдістемелік көмек көрсетіледі.

Курстан кейінгі қолдауды сабақтан тыс әр түрлі деңгейдегі іс-шаралар арқылы ұйымдастырып, өткізілуі жоспарланады.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III «Білім туралы» Заңы [Электрондық ресурс] –URL: <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z070000319>

2. Қазақстан Республикасы «Педагог мәртебесі туралы» Заңы (2019 жылғы 27 желтоқсан № 293 -VI ҚРЗ) [Электрондық ресурс] – URL: <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1900000293>

3. "Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2100026280>

4. Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалардың лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы. [Электрондық ресурс] – URL: <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/V1900019027>

5. «Педагог мәртебесі туралы» және «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне педагог мәртебесі, мұғалім мен оқушыға

мектебіне 100 жыл: ауыл мектебінің өзекті мәселелері мен даму келешегі. – 2022. – с. 431.

19. Оқушылардың жаратылыстану-ғылыми сауаттылығын қалыптастыру бойынша әдістемелік нұсқаулар. Нұр-Сұлтан: «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ, «Білім беру бағдарламалары орталығы» филиалы, 2020. – 56 б.

20. Г.Д.Есентуреева, Г.Ж.Турметова. SMART- білім беру жағдайында педагогтерді әдістемелік сүйемелдеу. Шымкент: Ө.Жәнібеков атындағы ОҚПУ, 2024.- 21Мб [Электрондық ресурс] – URL: <https://drive.google.com/file/d/1U0S0TARnSOMEqJTdlqISSgBMq7rtIFke/view?usp=sharing>

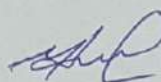
21. Мұғалімдердің рефлексиялық дағдыларын дамыту жолдары: әдістемелік нұсқаулық./ Қ.С. Абдраманова, Ж.Д. Жансугирова, Б.Қ. Дильманов, Е.Т. Оспанов. – Астана: «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ Педагогикалық шеберлік орталығы, 2016. – 46 б.

22. <https://pki.gov.kz/> Ұлттық куәландырушы орталығы

23. <https://portal.kundelik.kz/> - автоматтандырылған жүйесі.

24. https://kk.wikipedia.org/wiki/%D0%91%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8B_%D0%B1%D0%B5%D1%82 ашық энциклопедиясы.

Биология кафедрасының меңгерушісі

 Успабаева А.А.